

Интернационализација и кредитна мобилност

Синиша Ђурашевић

РАЗЛОГ ОВЕ РАДИОНИЦЕ СУ ...

- <http://www.fuse.ni.ac.rs/>
- <http://here.ac.rs/>

“You can't live in the world today, and you can't do business in the world today, unless you are a global citizen”

President Margaret Lee, Oakton Community College (Illinois, USA)

'The process of integrating an international, intercultural, or global dimension into the purpose, functions or delivery of post-secondary education'

- ❑ Универзитети у двадесет првом веку морају бити глобални, егалитарни, демократски, разнолики, продуктивни, одрживи и одговорни.
 - Улагање у високо образовање је најважније и највредније улагање једне земље, обзиром да високошколске установе образују светске лидере, научнике, бизнисмене, лекаре, мислиоце и визионаре који обликују културну, научну, технолошку и будућност друштва

- ❑ Горе наведене претпоставке дефинишу интернационализацију као област:
 - дизајна и имплементације наставних планова и програма
 - истраживања, патенте и иновације
 - мобилност студената, наставног и ненаставног особља
 - политику запошљавања
 - партнерство са бизнисом
 - националну, регионалну, континенталну и глобалну сарадњу и развој

- ❑ Предности интернационализације:
 - побољшава “видљивост” факултета и студената
 - побољшава исходе учења студијских програма како би испунили захтеве глобалног тржишта
 - унапређује националну, регионалну и глобалну мобилност студената, наставника и ненаставног особља
 - подиже интеркултуралну свест факултета и студената (а тиме и једне нације) и доприноси разумевању других народа, религија и култура
 - побољшава културну, економску и политичку видљивост једне нације и њену позицију у свету
 - развија “глобалног грађанина”
 - јача систем процене и награђивања на факултетима, утичући тиме на политику запошљавања и промоције запослених

EUA MEMBERSHIP CONSULTATION 2013

Internationalisation in European higher education: European policies, institutional strategies and EUA support

Figure 4: Percentage of international students of total enrolled students at the institution.

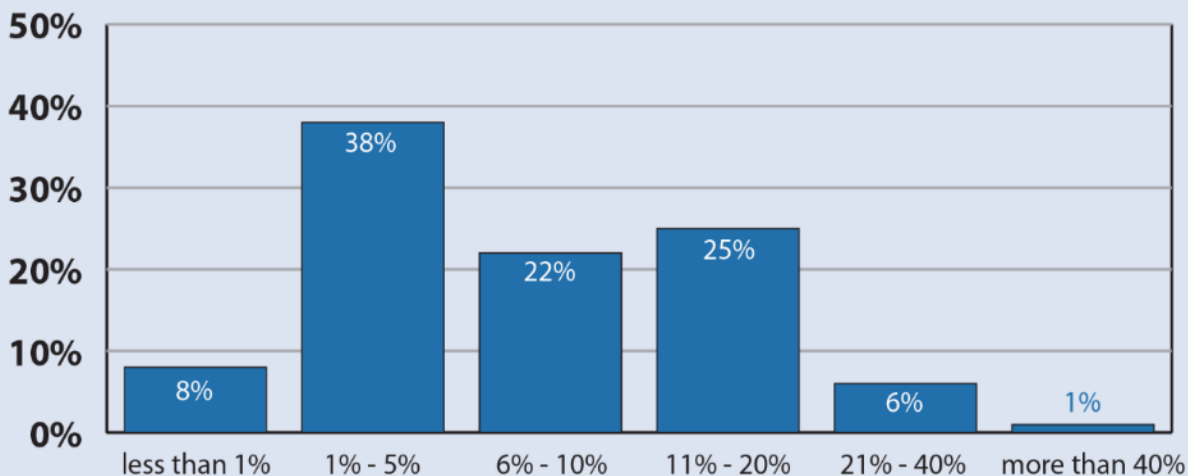

Figure 5: Existence of internationalisation strategy at institutions.

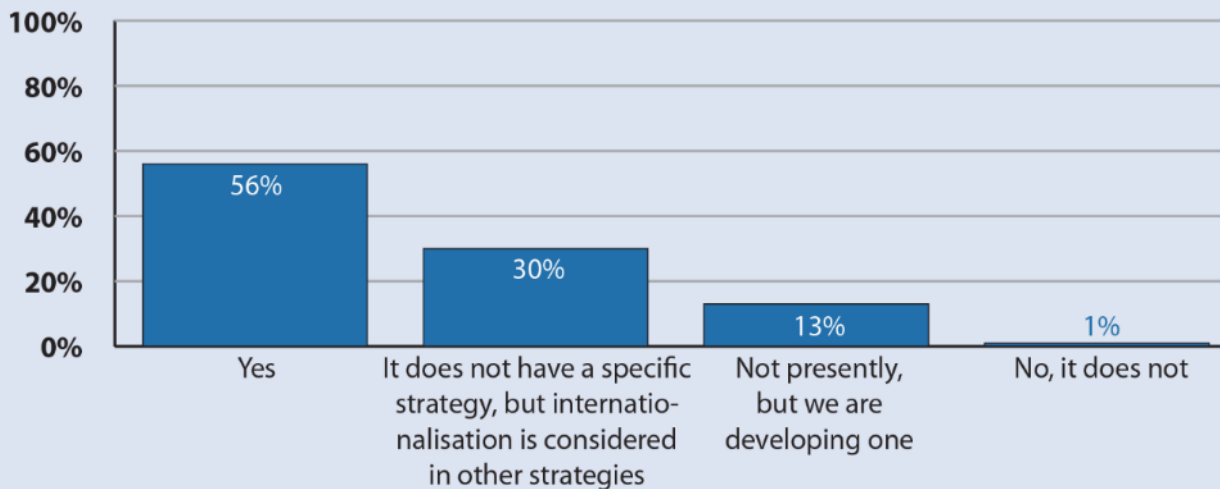

Figure 7: Institutions' number one priority for internationalisation.

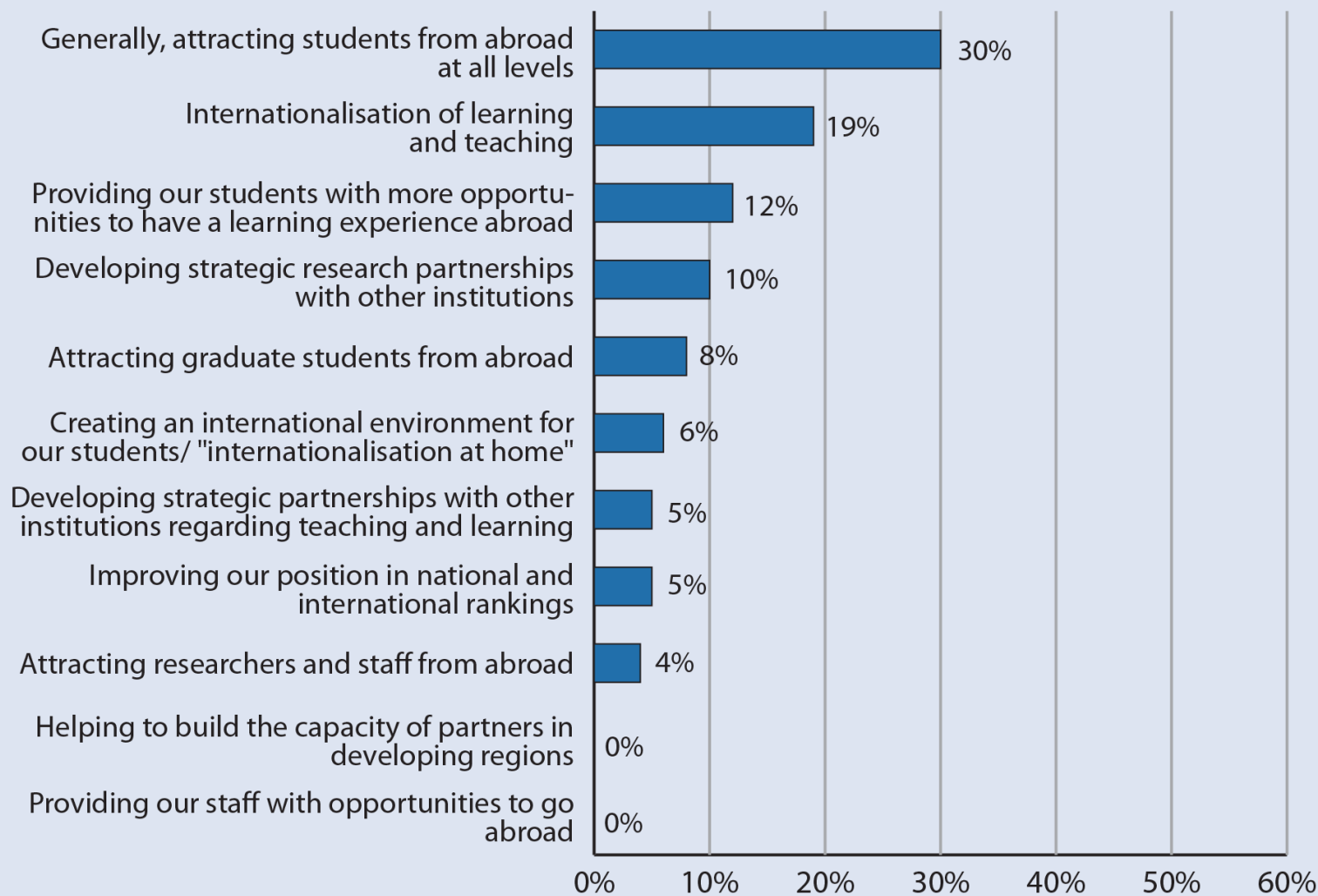
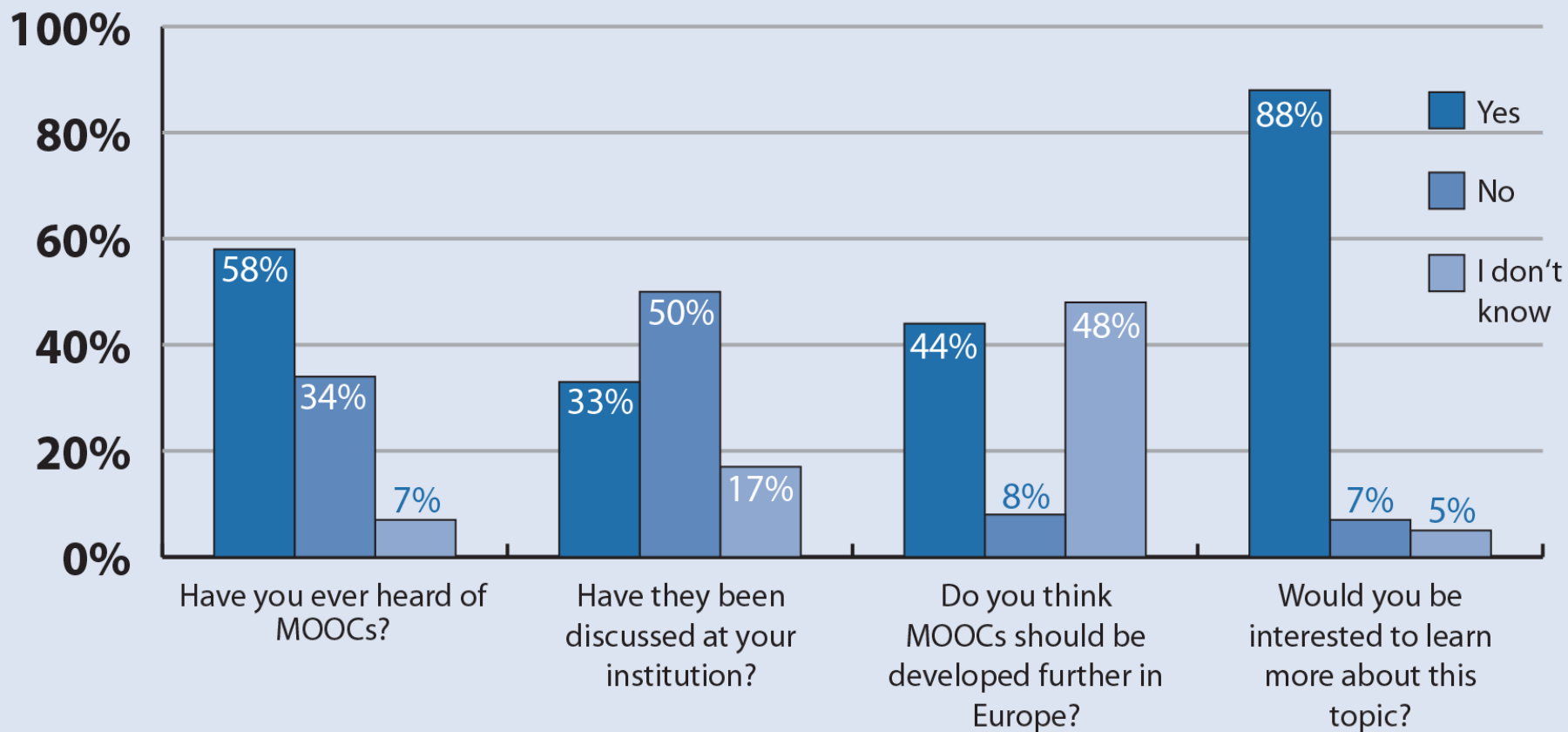

Figure 6: Impact of the internationalisation strategy at the respondent institutions.

Figure 15: Institutional awareness and interest in Massive Open Online Courses (MOOCs).

ECTS Users' Guide

Klara ENGELS-PERENYI
European Commission,
DG EAC unit B1 "Higher Education"

Updated ECTS Users' Guide + dedicated website soon online via

http://ec.europa.eu/education/tools/ects_en.htm

ECTS Guide already online:

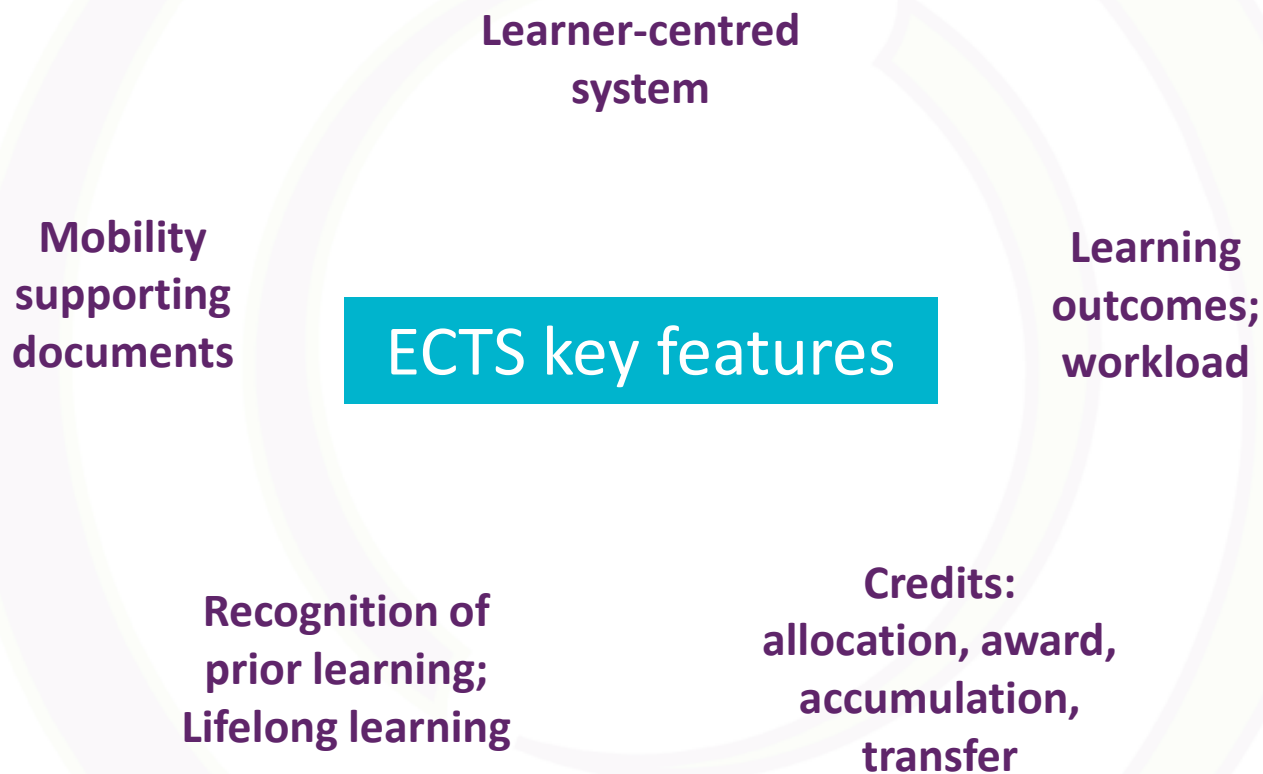
http://ec.europa.eu/education/library/publications/2015/ects-users-guide_en.pdf

The ECTS Users' Guide offers guidelines for implementing ECTS and links to useful supporting documents.

The guide helps:

- **Students** to understand what's expected of them and evaluate their own achievements
- **Institutions** to design their programmes and ensure that credits are recognised when students move from one university to another
- **Teachers** to deliver their programmes more effectively
- **Stakeholders** to better understand what students have achieved during their studies

New for the 2015 Guide

Official adoption 14-15 May, Bologna Ministerial meeting, Yerevan

Revised in order to strengthen the '**meaningful implementation of learning outcomes**' in the EHEA.

Written by a **working group of practitioners** appointed by Bologna countries and stakeholders' associations.

Includes a focus on **programme design and delivery**, and builds on the experience of HEIs in using **qualifications frameworks** and applying ECTS principles.

Takes into account recent developments in the Bologna Process such as the:

- establishment of the EHEA
- consolidation of lifelong learning
- **shift from teacher-centred to student-centred higher education**
- increasing use of learning outcomes
- development of new modes of learning and teaching

У најопштијем смислу, академско признавање је у директној вези са појмом *европског система преноса бодова* — ЕСПБ (енг. *European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS*).

ЕСПБ је алат који образовним установама помаже у *прављењу, описивању и реализацији* образовних програма, као и *оцени* квалификације које појединац стиче током образовања. Овај систем, заједно са *оквиром квалификација* базираним на *исходима учења*, чини образовне програме транспарентним и трансферабилним.

Јединствена “монета” овог система је ЕСПБ кредит, којим се мери оптерећење студента потребно да оствари жељене исходе учења, а којима се дефинише шта би студент требало да зна, разуме и буде способан да ради по завршетку студија.

Пошто је оптерећење студента временска компонента, договорно се једна пуна школска година изражава са 60 кредита.

Имајући у виду да се на овај начин дефинишу постигнућа исхода учења, логично је да она тиме постају и препознатљива, односно трансферабилна између различитих студијских програма свих високошколских институција укључених у ЕСПБ.

И то је суштина академског признавања.

Learning outcomes

Recommended: 10-12 learning outcomes at programme level
 6-8 learning outcomes for educational components

Guidelines

Learning outcomes should:

- reflect the context, level, scope and content of the programme
- be succinct and not too detailed;
- be mutually consistent
- be easily understandable and verifiable
- be achievable within the workload
- be linked with appropriate learning activities, assessment methods and assessment criteria

Formulation

- Use an active verb to express what students are expected to know and be able to do
- Specify what the outcomes refer to
- Specify the way of demonstrating the achievement of the learning outcomes

Study abroad with ECTS

Credit mobility

Before the credit mobility period: the student, sending institution and receiving institution/organisation agree on the programme abroad and formalise a Learning Agreement

After the credit mobility period: the receiving institution provides the sending institution and the student with a Transcript of Records

The golden rule

All credits gained during the period of study abroad or during the virtual mobility – as agreed in the Learning Agreement and confirmed by the Transcript of Records – should be transferred without delay and counted towards the student's degree without any additional work by, or assessment of, the student

Study abroad with ECTS

Key supporting documents for credit mobility:

- **Course Catalogue**
- **Learning Agreement**
- **Transcript of Records**

“ECTS allows you to spend a study period abroad at a European institution, bring results back to your home institution, have them recognised and included towards your final degree in the Diploma Supplement, and this is done via a Learning Agreement”

– Raimonda Markeviciene, ECTS Expert

Информациони пакет и Каталог курсева (енг. *Information Package/Course Catalogue*)

Почетни корак у представљању неке високошколске институције јединственом европском простору високог образовања, а тиме и учествовања у мобилности, је испуњавање Информационог пакета у којем се, између општих података о тој институцији (назив, адреса, држава, Ерасмус код и сл.), **као обавезно дефинише и ЕСПБ координатор те институције**. Ова особа, било да је из реда наставног или ненаставног особља, директно и једино је одговорна за процес академског признавања у тој институцији.

Сем ових података, установа мора да достави и **списак својих студијских програма** са њиховом кредитном вредношћу, као и услове за упис на њих. Ови студијски програми морају **бити описани кроз одговарајући ниво квалификације** који се стиче завршетком студија, дефинисане начине признавања претходно стеченог формалног, информалног и неформалног знања будућег студента, кључне исходе учења, **компетенције које студент стиче кроз њих (тј. профил квалификације на тржишту рада)**, начин студирања (током целе године или делом ње, учење на дистанцу), начин оцењивања, као и сва документа којима се регулише студијски процес. Појединачни курсеви се кроз Каталог курсева описују називом, кредитном вредношћу, нивоом студија, семестром и језиком на коме се држи, исходима учења, планираним активностима, типом предмета (обавезни или изборни) и сл.

На крају, високошколска институција је у обавези да приложи и све информације од општег значаја како за своје, тако и за стране студенте: информације о објектима у којима се студира и станује, службе које се баве питањима студената и студирања, начин исхране студената, осигурање, медицинска служба, курсеви језика, пракса, спорт, студентске организације...

Подразумева се да се све наведене информације налазе на сајту високошколске установе, и то како на домаћем, тако и на енглеском језику.

Споразум о учењу (енг. *Learning agreement*)

Веома је важно да студенти и **пре почетка програма њихове размене** знају да ће време проведено у иностранству и тамо остварени резултати бити препознати када се врате у своје матичне институције.

У идеалној ситуацији, студенти не би ни требало да консултују свког појединачног професора са свог факултета о курсевима које планирају да реализују током периода размене. Као прво, такав приступ је исцрпљујућ и за професоре и за студенте, а сем тога, у пракси и нису сви професори вољни да прихвате да ће студент на овај начин “прескочити” њихов предмет у корист неког страног колеге. Најбоље решење је стога да студент види само једну особу на свом факултету која се бави одобравањем предложене листе курсева, односно, да факултети имају дефинисану особу (тј. **ЕСПБ координатора**) која се централизовано бави мобилношћу студената.

Када студент постигне договор са координатором, припрема се ткз. **Споразум о учењу**, кључни документ који омогућава пуну заштиту свих учесника мобилности. Он би требало да буде потписан од стране матичног универзитета, универзитета на који студент одлази, и наравно, самог студента.

LEARNING AGREEMENT FOR STUDIES

The Student

Last name (s)		First name (s)	
Date of birth		Nationality ¹	
Sex [M/F]		Academic year	20../20..
Study cycle ²		Subject area, Code ³	
Phone		E-mail	

The Sending Institution

Name		Faculty	
Erasmus code (if applicable)		Department	
Address		Country, Country code ⁴	
Contact person ⁵ name		Contact person e-mail / phone	

The Receiving Institution

Name		Faculty	
Erasmus code (if applicable)		Department	
Address		Country, Country code	
Contact person name		Contact person e-mail / phone	

For guidelines, please look at Annex 1, for end notes please look at Annex 2.

Section to be completed BEFORE THE MOBILITY

I. PROPOSED MOBILITY PROGRAMME

Planned period of the mobility: from [month/year] till [month/year]

Table A: Study programme abroad

Component ⁶ code (if any)	Component title (as indicated in the course catalogue) at the receiving institution	Semester [autumn / spring] [or term]	Number of ECTS credits to be awarded by the receiving institution upon successful completion
			Total:

Web link to the course catalogue at the receiving institution describing the learning outcomes:

[Web link(s) to be provided.]

Table B: Group of educational components in the student's degree that would normally be completed at the sending institution and which will be replaced by the study abroad NB no one to one match with Table A is required. Where all credits in Table A are recognised as forming part of the programme at the sending institution without any further conditions being applied, Table B may be completed with a reference to the mobility window (see guidelines).

Component code (if any)	Component title (as indicated in the course catalogue) at the sending institution	Semester [autumn / spring] [or term]	Number of ECTS credits
			Total:

If the student does not complete successfully some educational components, the following provisions will apply:

[Please, specify or provide a web link to the relevant information.]

Language competence of the student

The level of language competence⁷ in [the main language of instruction] that the student already has or agrees to acquire by the start of the study period is:

A1 A2 B1 B2 C1 C2

II. RESPONSIBLE PERSONS

Responsible person⁸ in the sending institution:

Name: _____ Function: _____
Phone number: _____ E-mail: _____

Responsible person⁹ in the receiving institution:

Name: _____ Function: _____
Phone number: _____ E-mail: _____

III. COMMITMENT OF THE THREE PARTIES

By signing this document, the student, the sending institution and the receiving institution confirm that they approve the proposed Learning Agreement and that they will comply with all the arrangements agreed by all parties. Sending and receiving institutions undertake to apply all the principles of the Erasmus Charter for Higher Education relating to mobility for studies (or the principles agreed in the inter-institutional agreement for institutions located in partner countries).

The receiving institution confirms that the educational components listed in Table A are in line with its course catalogue.

The sending institution commits to recognise all the credits gained at the receiving institution for the successfully completed educational components and to count them towards the student's degree as described in Table B. Any exceptions to this rule are documented in an annex of this Learning Agreement and agreed by all parties.

The student and receiving institution will communicate to the sending institution any problems or changes regarding the proposed mobility programme, responsible persons and/or study period.

The student

Student's signature _____ Date: _____

The sending institution

Responsible person's signature _____ Date: _____

The receiving institution

Responsible person's signature _____ Date: _____

Section to be completed DURING THE MOBILITY

CHANGES TO THE ORIGINAL LEARNING AGREEMENT

I. EXCEPTIONAL CHANGES TO THE PROPOSED MOBILITY PROGRAMME

Table C: Exceptional changes to study programme abroad or additional components in case of extension of stay abroad

Component code (if any) at the receiving institution	Component title (as indicated in the course catalogue) at the receiving institution	Deleted component <i>[tick if applicable]</i>	Added component <i>[tick if applicable]</i>	Reason for change ¹⁰	Number of ECTS credits to be awarded by the receiving institution upon successful completion of the component
		☐	☐		
		☐	☐		
Total:					

The student, the sending and the receiving institutions confirm that they approve the proposed amendments to the mobility programme.

Approval by e-mail or signature of the student and of the sending and receiving institution responsible persons.

II. CHANGES IN THE RESPONSIBLE PERSON(S), if any:

New responsible person in the sending institution:	
Name:	Function:
Phone number:	E-mail:

New responsible person in the receiving institution:	
Name:	Function:
Phone number:	E-mail:

Section to be completed AFTER THE MOBILITY

RECOGNITION OUTCOMES

I. MINIMUM INFORMATION TO INCLUDE IN THE RECEIVING INSTITUTION'S TRANSCRIPT OF RECORDS

Start and end dates of the study period: from [day/month/year] till [day/month/year].

Table E: academic outcomes at receiving institution

Component code (if any)	Component title (as indicated in the course catalogue) at the receiving institution	Was the component successfully completed by the student? [Yes/No]	Number of ECTS credits	Receiving institution grade
Total:				

[Signature of responsible person in receiving institution and date]

II. MINIMUM INFORMATION TO INCLUDE IN THE SENDING INSTITUTION'S TRANSCRIPT OF RECORDS

Start and end dates of the study period: from [day/month/year] till [day/month/year].

Table F: recognition outcomes at the sending institution

Component code (if any)	Title of recognised component (as indicated in the course catalogue) at the sending institution	Number of ECTS credits	Sending institution grade, if applicable
Total:			

[Signature of responsible person in sending institution and date]

1. Подаци о имаоцу дипломе

- 1.1 Име:
1.2 Презиме:
1.3 Датум рођења:
1.4 Број индекса студента:
ИМБГ:

2. Подаци о стеченој дипломи

- 2.1 Стечени стручни назив: *дипломирани биолог*
2.2 Научна/уметничка/стручна област (или области) студија: *биолошке науке*
2.3 Назив и статус високошколске установе која издаје диплому:
Универзитет у Београду, државна самостална високошколска установа
2.4 Назив и статус високошколске установе која организује студије (уколико се разликује од 2.3):
Универзитет у Београду - Биолошки факултет, државна високошколска установа
2.5 Језик на коме се одржава настава: *српски језик*

3. Подаци о врсти и нивоу студија

- 3.1 Врста и степен студија: *основне академске студије, првог степена*
3.2 Дужина трајања студија: *4 године (240 ЕСПБ)*
3.3 Услови уписа:
За упис на студије могу конкурисати лица са завршеним средњим образовањем у четворогодишњем трајању. Услов за упис је положен пријемни испит из Биологије. Редослед кандидата на коначној рали испити уједружује се на основу општијег успеха послипипитној у средњем образовању и резултата послипипитној на пријемном испити.

4. Подаци о садржају и постигнутим резултатима

- 4.1 Начин студирања: *студије у седмичној установи*
4.2 Назив студијског програма:

Биологија
Магистр Биологија

Циљеви студијског програма:

Циљ студијског програма основних академских студија Биологија је да пружи широко академско образовање из биологије као целине. На студијском програму студенти развијају опште способности за стицање, анализу и синтезу основних знања из биологије на нивоу молекула, ћелија, јединке и популације, повезује биологију са другим природним наукама, развија разумевање основа биолошке различитости и интеракције живих система са срединим. Осим општих курсева природних наука и биологије, а на основу сопствених склоности и стечених знања, студент бира и савлађује могуће односно курсеве на којима стииче проудбуљена знања из биологије, молекуларне биологије и физиологије, екологије и заштитне животне средине. Поред тога, студент стииче способност за практичну примену знања и информационог технолоја и овлађана вештинама добре лабораторијске и теренске праксе.

4.3 Појединости студијског програма и постигнуте оцене:

ред. бр.	шифра	Паставни предмети		укупан број часова	год. оцена	наставник			
		ста-тус	ЕСПБ						
1	ОА-ИБ1-3	Протозоологија	и. 5	30	30	-	10	Вера Николић	
2	ОА-ИБ2-3	Енглески језик 1	и. 5	30	30	15	-	9	Павелка Ђирић
3	ОА-БЕ2	Анатомија и морфологија дескриптивна	о. 7	45	30	30	-	10	Љубиша Станисављевић
4	ОА-БЕ6	Анатомија и морфологија хордата	о. 7	45	30	30	-	10	Љубиша Станисављевић
5	О-ИБ1-3	Биологија на нивоу ћелије	и. 1	15	-	-	-	10	Босиљка Божић
6	ОА-ИБ2-7	Стручно-истраживачки пројекат	и. 3	-	-	45	-	10	Драгана Милчевић

ред. бр.	шифра	Паставни предмети		укупан број часова	год. оцена	наставник			
		ста-тус	ЕСПБ						
7	ОА-О3	Биостатистика	о. 5	30	30	-	-	10	Александар Вучић
8	ОА-ИБ2-6	Зоологија водених бескичмењака са практикумом	и. 5	30	30	-	-	10	Вера Николић
9	ОА-ИБ2-1	Биологија ракава	и. 5	30	30	-	-	10	Бригита Петров
10	О-О7	Анатомија и морфологија животиња	и. 6	45	30	-	-	10	Милош Калезић
11	ОА-ИБ3-4	Енглески језик 2	и. 4	30	-	30	-	8	Павелка Ђирић
12	ОА-БЕ4	Анатомија и морфологија биљака	о. 7	45	30	30	-	10	Соња Душковић-Лаушев
13	ОА-БЕ5	Систематика и филогенија дескриптивна	о. 7	45	30	30	-	10	Жељко Томановић
14	ОА-ИБ3-8	Стручно-истраживачки пројекат	и. 3	-	-	45	-	10	Милан Вељачић
15	ОА-О2	Основни биологије ћелија и ткива	о. 7	45	30	30	-	10	Александра Кораћ
16	ОА-О1	Општа хемија	о. 6	30	-	60	-	7	Деана Андрић
17	ОА-О4	Органска хемија	о. 6	30	-	60	-	7	Деана Андрић
18	ОА-БМ1	Динамска биохемија	о. 7	45	45	-	-	7	Ђорђе Фраја
19	ОА-БЕ3	Физика	о. 5	30	30	-	-	7	Марко Ђорђевић
20	О-ИБ1-5	Семинар 1 (додатни садржај изабраног обавезног предмета)	и. 1	-	-	15	-	10	Александра Кораћ
21	О-О12	Основни анатомије и микологије	и. 4	30	30	-	-	9	Јелена Вуковић
22	ОА-О9	Физиологија биљака	о. 7	45	45	-	-	8	Душана Јанковић
23	ОА-О6	Различне животиња	о. 7	30	30	30	-	10	Божидар Ђурић
24	ОА-БМ2	Основни молекуларне биологије	о. 6	45	30	-	-	10	Гордана Митић
25	ОА-О8	Генетика	о. 7	45	30	30	-	10	Марина Станковић-Радак
26	ОА-О5	Општа физиологија	о. 6	30	30	30	-	9	Надежда Недељковић
27	ОА-ИБ2-5	Животне зајнице слатководних дескриптивна	и. 5	30	30	-	-	10	Ивана Живић
28	О-ИБ2-3	Семинар 1 (додатни садржај изабраног обавезног предмета)	и. 1	-	-	15	-	10	Божидар Ђурић
29	ОА-О10	Микробиологија	о. 7	45	-	60	-	7	Славина Станковић
30	О-ИБ3-3	Семинар 1 (додатни садржај изабраног обавезног предмета)	и. 1	-	-	15	-	10	Драгана Милчевић
31	ОА-ИБ4-6	Стручно-истраживачки пројекат	и. 3	-	-	45	-	10	Софија Панковић-Лукић
32	ОА-БЕ9	Систематика и филогенија хордата	о. 7	45	30	30	-	6	Саша Марић
33	ОА-БЕ8	Систематика и филогенија биљака	о. 7	60	45	-	-	6	Петар Марин
34	ОА-ИБ5-7	Стручно-истраживачки пројекат	и. 3	-	-	45	2011/12	10	Драгана Милчевић
35	ОА-ИБ6-4	Стручно-истраживачки пројекат	и. 3	-	-	45	2011/12	10	Драгана Милчевић
36	ОА-О11	Основни еволуционе биологије	о. 7	45	15	30	2011/12	10	Драгана Цветковић
37	ОА-БМ3	Индустријска биологија	о. 6	30	-	60	2011/12	10	Гордана Павић
38	ОА-Б3	Постање животиња	о. 5	30	30	-	2011/12	10	Софија Панковић-Лукић
39	ОА-О7	Физиологија животиња	о. 6	45	30	-	2011/12	9	Предраг Вуковић
40	ОА-БЕ11	Педиологија	о. 5	30	30	-	2011/12	10	Лука Лукић
41	ОА-БЕ7	Микологија	о. 5	45	30	-	2011/12	9	Јелена Вуковић
42	ОА-Б7	Биологија растенија и развића биљака	о. 5	30	30	-	2011/12	10	Анета Сабовљевић
43	ОА-Б1	Упоредна ембриологија животиња	о. 5	30	30	-	2011/12	10	Рајко Димитријевић
44	ОА-Б2	Биохемија и молекуларна систематика биљака	о. 5	30	30	15	2011/12	7	Петар Марин
45	ОА-ИБ7-9	Стручно-истраживачки пројекат	и. 3	-	-	45	2011/12	10	Божидар Ђурић
46	ОА-БЕ1	Алгологија	о. 5	30	30	-	2012/13	7	Миро Швајц
47	ОА-Б4	Њиве и земљотна средина	о. 6	60	30	-	2012/13	6	Ђуро Ђурић
48	-	Биологија Хиронтера	-	2	-	-	2012/13	10	пријемни испит

ред. бр.	шифра	Наставни предмети назив	ста-тус	ЕСПБ	укупан број часова пред. век. ост.	гол. студ. прог.	оце-на	поставшик
49	-	Генетика (лабораторија)	-	4	-	2012/13	10	признат испит
50	-	Геномика	-	2	-	2012/13	10	признат испит
51	-	Главне промене у еволуцији	-	2	-	2012/13	10	признат испит
52	-	Еволуција	-	6	-	2012/13	10	признат испит
53	-	Марински сисари	-	7	-	2012/13	9	признат испит
54	-	Независна студија (Биогеографија)	-	7	-	2012/13	10	признат испит
55	-	Принципи екологије	-	7	-	2012/13	10	признат испит
56	-	Симбиоза	-	2	-	2012/13	10	признат испит
57	-	Хумана генетика	-	6	-	2012/13	10	признат испит

Наслов завршног рада: *Није предвиђено студијским програмом.*

Комисија за одбрану завршног рада: *Није предвиђено студијским програмом.*

4.4 Начин оцењивања на предметима:

Оцена	Значење оцете	Број поена од до
10	одличан	91 100
9	изузетно добар	81 90
8	врло добар	71 80
7	добар	61 70
6	довољан	51 60
5	није довољно	0 50

4.5 Просечна оцена и општи успех: 9,25 (девет и 25/100) - *изузетно добар*

5. Подаци о намени стеченог назива

5.1 Присути даљим студијама:

Завршењем студијског програма основних академских студија Биологија студенти савише право за наставак истраживања, односно право на упис магистер академских студија из области биологије.

5.2 Професионални статус:

Завршењем студијског програма основних академских студија Биологија формира се кадар комбинован за рад у савршним, развојним и научно-истраживачким биолошким лабораторијама, у индустрији, пољопривреди, медицини, научним институцима, природњачким музејима, заводима за заштитну природу и сличним установама.

6. Додатне информације

6.1 Додатне информације о студенту:

- 27. октобар 2011: Студент је у школској 2009/2010. години уписа Биолошки факултет и до почетка школске 2011/12. године положио предмете наведене у табели 4.3 од редног броја 1 до 33, који су му признати када је уписан на студијски програм основних академских студија Биологија, услађен са Законом о високом образовању из 2005. године (Одлука Наставно-научног већа Биолошког факултета бр. 15/480 од 14. октобра 2011. године).
- 17. јун 2013: На основу мобилности у школској 2012/13 години на HUMBOLDT STATE UNIVERSITY, USA, студент су признати предмети наведени у табели 4.3 од редног броја 48 до 57 (Одлука Продекана за настава бр. 482/1 од 17. јуна 2013. године).

6.2 Извори додатних информација о установи:

<http://www.bg.ac.rs>
<http://www.bio.bg.ac.rs>

7. Овера додатка дипломи

7.1 Број: 9999901 Датум: 19. мај 1955. године

7.2 Одговорно лице

Декан, проф. др Јелена Кнежевић-Вукчевић

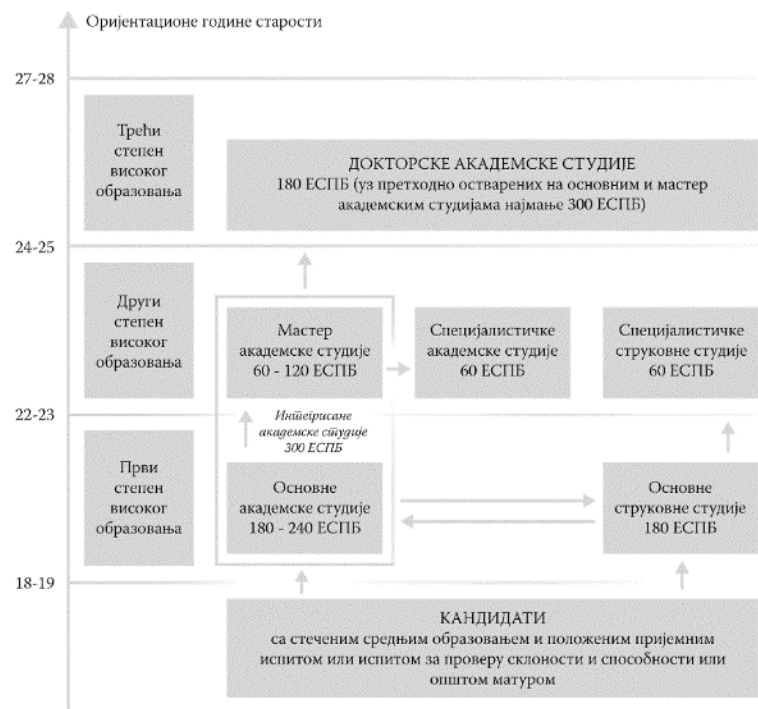
7.3 Печат и потпис

Одговорно лице

Ректор, проф. др Владимир Бумбашчевић

Печат и потпис

8. Подаци о систему високог образовања у Републици Србији

* In countries where the "ECTS" system is not in place, in particular for institutions located in partner countries not participating in the Bologna process, "ECTS" needs to be replaced in all tables by the name of the equivalent system that is used and a weblink to an explanation to the system should be added.

CHANGES TO THE ORIGINAL LEARNING AGREEMENT

The section to be completed during the mobility is **needed only if changes have to be introduced into the original Learning Agreement**. In that case, the section to be completed before the mobility should be kept unchanged and changes should be described in this section.

Changes to the mobility **study programme** should be exceptional, as the three parties have already agreed on a group of educational components that will be taken abroad, in the light of the course catalogue that the receiving institution has committed to publish well in advance of the mobility periods and to update regularly as ECHE holder. However, introducing changes might be unavoidable due to, for example, timetable conflicts.

Other reasons for a change can be the request for **an extension of the duration** of the mobility programme abroad. Such a request can be made by the student at the latest one month before the foreseen end date.

These changes to the mobility study programme should be agreed by all parties within four to seven weeks (after the start of each semester). Any party can request changes within the first two to five-week period after regular classes/educational components have started for a given semester. The exact deadline has to be decided by the institutions. The shorter the planned mobility period, the shorter should be the window for changes. All these changes have to be agreed by the three parties within a two-week period following the request. In case of changes due to an extension of the duration of the mobility period, changes should be made as timely as possible as well.

Changes to the study programme abroad should be listed in table C and, once they are agreed by all parties, the sending institution commits to fully recognise the number of ECTS credits as presented in table C. Any exception to this rule should be documented in an annex of the Learning Agreement and agreed by all parties. Only if the changes described in table C affect the group of educational components in the student's degree (table B) that will be replaced at the sending institution upon successful completion of the study programme abroad, a revised version should be inserted and labelled as "Table D: Revised group of educational components in the student's degree that will be replaced at sending institution". Additional rows and columns can be added as needed to tables C and D.

All parties must confirm that the proposed amendments to the Learning Agreement are approved. For this specific section, original or scanned signatures are not mandatory and an approval by email may be enough. The procedure has to be decided by the sending institution, depending on the national legislation.

RECOGNITION OUTCOMES

The receiving institution commits to provide the sending institution and the student with a **Transcript of Records** within a period stipulated in the inter-institutional agreement and normally not longer than five weeks after publication/proclamation of the student's results at the receiving institution.

The Transcript of Records from the receiving institution will contain at least the minimum information requested in this Learning Agreement template. Table E (or the representation that the Institution makes of it) will include all the educational components agreed in table A and, if there were changes to the study programme abroad, in table C. In addition, grade distribution information should be included in the Transcript of Records or attached to it (a web link where this information can be found

is enough). The actual start and end dates of the study period will be included according to the following definitions:

- The **start date** of the study period is the first day the student has been present at the receiving institution. For example, this could be the start date of the first course/first day at work, a welcoming event organised by the receiving institution, or language and intercultural courses; this may include attending language courses organised or provided by other organisations than the receiving institution if the sending institution considers it as a relevant part of the mobility period abroad.
- The **end date** of the study period is the last day the student has been present at the receiving institution and not his actual date of departure. This is, for example, the end of exams period, courses or mandatory sitting period.

Following the receipt of the Transcript of Records from the receiving institution, the sending institution commits to provide to the student a Transcript of Records, without further requirements from the student, and normally within five weeks. The sending institution's Transcript of Records must include at least the information listed in table F (the recognition outcomes) and attach the receiving institution's Transcript of Record.

In case of mobility windows, table F may be completed as follows:

Component code (if any)	Title of recognised component (as indicated in the course catalogue) at the sending institution	Number of ECTS credits	Sending institution grade, if applicable
	<i>Mobility window</i>	<i>Total: 30</i>	<i>.....</i>

Where applicable, the sending institution will translate the grades received by the student abroad, taking into account the grade distribution information from the receiving institution (see the methodology described in the ECTS Users' Guide). In addition, all the educational components will appear as well in the student's Diploma Supplement. The exact titles from the receiving institution will also be included in the Transcript of Records that is attached to the Diploma Supplement.

Како је за селекцију потенцијалних кандидата од велике важности и њихов претходни досије на матичној институцији, студент по правилу уз формулар за пријављивање прилаже и **Списак претходно положених предмета (тј. препис оцена, енг. *Transcript of Records*)**. Могући изглед овог документа дефинисан Водичем за кориснике ЕСПБ-а дат је на слици

(1) Course unit code : Refer to the ECTS Course catalogue

(2) Duration of course unit :

Y = 1 academic year

1S= 1 semester

1T=1 term/trimester

2S= 2 Semesters

2T=2 terms/trimesters

(3) Grading:

a) Description of the institutional grading system:

b) Grading distribution in the department or programme (please specify) (For this section please refer to ECTS Users' Guide, Annex 3)

(4) ECTS credits :

1 academic year = 60 credits

1 semester = 30 credits

1 term/trimester = 20 credits

LIFELONG LEARNING PROGRAMME / ERASMUS – ECTS

TRANSCRIPT OF RECORDS

ACADEMIC YEAR: 20..... / 20.....

FIELD OF STUDY:

NAME OF SENDING INSTITUTION:				
Faculty/ Department:				
ECTS departmental coordinator:				
Tel:		Fax:		E-mail:
NAME OF STUDENT:				
Date and place of birth:			Sex: M ☐ / F ☐	
Matriculation date:			Matriculation number:	
E-MAIL ADDRESS:				
NAME OF RECEIVING INSTITUTION:				
Faculty/ Department of				
ECTS departmental coordinator:				
Tel:		Fax:		E-mail:

Course Unit Code (3)*	Title of the course unit	Duration of course unit (2)*	Local grade (3)*	ECTS credits (4)*
to be continued on a separate sheet				Total :

* (1) (2) (3) (4) see explanation on back page

Date:

Signature of registrar/dean administration officer: Stamp of institution:

NB : This document is not valid without the signature of the registrar /dean/administration officer and the official stamp of the institution

Усаглашавање система оцењивања

Систем оцењивања се разликује не само од земље до земље, већ и између високошколских институција унутар исте државе. Код нас се, на пример, оцене формирају по критеријуму укупног броја поена освојених на предиспитним обавезама и завршном испиту. Наиме, у Закону о високом образовању, члан 89, стоји да “Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена”, те да се у односу на њих “Успех студента на испиту изражава оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан)”. Међутим, Закон се не бави односом поена и оцене, већ истим чланом прецизира да се “Општим актом високошколске установе ближе уређује начин полагања испита и оцењивање на испиту”. Шта више, Закон дозвољава и другачији систем оцењивања, обзиром да у члану 89 стоји и да “Високошколска установа може прописати и други, ненумерички начин оцењивања, утврђивањем односа ових оцена са оценама од 5 до 10”.

На основу овога, Универзитет у Београду, на пример, својим Статутом дефинише да се “Успех студента на испиту изражава оценама: 10 – одличан; 9 – изузетно добар; 8 – врло добар; 7 – добар; 6 – довољан; 5 – није положио”, те да се “На Универзитету и у високошколским јединицама у његовом саставу успех студента на испиту може се изразити и на ненумерички начин, и то: A+ =10; A = 9; B = 8; C = 7; D = 6; F = 5”. Како је истим Статутом прецизирано да се “Ближи услови оцењивања утврђују општим актом високошколске установе”, београдски универзитет својим Правилником о полагању испита и оцењивања на испиту прецизно дефинише да се према скали поена оцена формира као “до 50 поена – оцена 5 (није положио); од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан) ; од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар) ; од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар) ; од 81 до 90 поена – оцена 9 (одличан) ; од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан-изузетан).

Grading scales: differences in nature and culture

Italy	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	30 cum laude
Belgium	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
Netherlands	6	7	8	9	10									
Spain	5,00 - 5,49	5,50 - 5,99	6,00 - 6,49	6,50 - 6,99	7,00 - 7,49	7,50 - 7,99	8,00 - 8,49	8,50 - 8,99	9,00 - 9,49	9,50 - 10,0				
Norway	A	B	C	D	E									
UK	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-100		
Germany	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			

ЕСПБ скала оцењивања (The ECTS Grading Scale)

ЕСПБ скала је систем оцењивања чија је сврха да олакша пренос академских резултата (изражено у смислу оцена) између различитих система националне процене.

Усвојена је од стране универзитета у земљама које припадају европском простору високог образовања, а заснована на (претпостављеној) статистичкој расподели оцена у различитим системима:

Оцена А одговара оцени коју добија 10% најбољих студената;
Оцена В одговара оцени коју добија следећих 25% студената;
Оцена С одговара оцени коју добија следећих 30% студената;
Оцена D одговара оцени коју добија следећих 25% студената;
Оцена Е одговара оцени коју добија следећих 10% студената.

ECTS Users' guide 2015: Grading table: use of distribution tables

Italy (*Users' Guide ECTS 2009*, p. 43) :

18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	30 lode
6.9%	1.9%	5.7%	2.3%	6.0%	2.7%	11.3%	8.2%	9.0%	11.8%	12.3%	0.5%	15.7%	5.7%
100*	93,1	91,2	85,5	83,2	77,2	74,5	63,2	55	46	34,2	21,9	21,4	5,7

France (table Université de Rouen, all disciplines, all levels)

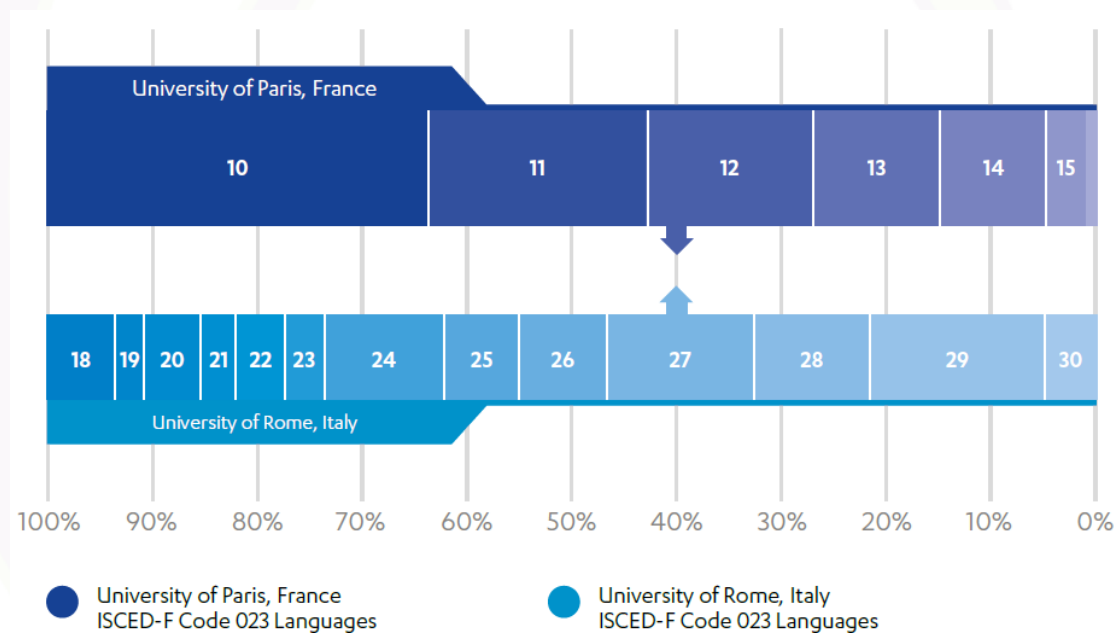
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
34.79%	18.59%	18.45%	12.05%	9.46%	3.65%	2.30%	0.43%	0.22%	0.06%	0%
100	65,21	46,62	28,17	16,12	6,66	3,01	0,71	0,28	0,06	0

*Accumulated percentage in red

27 in Italië wordt 12 in Frankrijk

Grade conversion

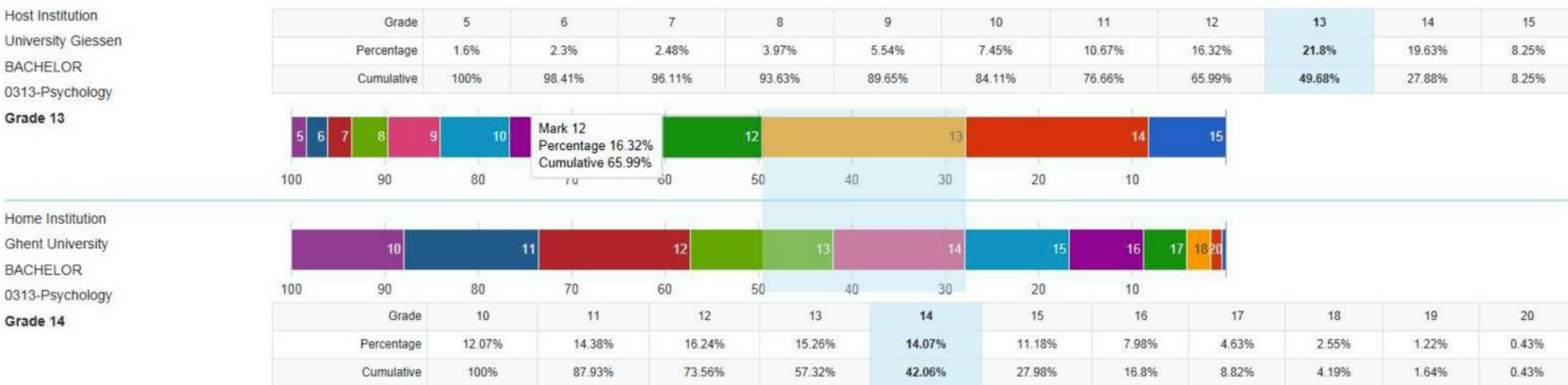
Grading conversion table example

<http://egracons.eu/>

Grading Distributions Comparison

Close

Дефинисање начина признавања студентске мобилности

Сваки студијски програм било ког нивоа има само једну сврху: то су одговарајући исходи учења, односно скуп знања и вештина на основу којих се граде одговарајуће компетенције. Ове компетенције, по завршетку студија, дипломираног студента чине стручним за обављање одговарајућих послова, чиме се постиже природна веза између образовања и тржишта рада. Гледано из тог угла, сви предмети неког студијског програма би требало да на неки начин учествују у изградњи жељених исхода учења. Стога би и предмети које студент бира на мобилности требало да својим исходима учења учествују у изградњи оних исхода учења који су планирани на студијама на матичној установи.

У односу на то како се схвата појам учешћа у изградњи исхода учења, у Европи су дефинисана три основна принципа академског признавања мобилности, а то су принципи **сличности, различитости и комплементарности**.

Принцип сличности, као што му и назив говори, подразумева да постоји одређен степен сличности исхода учења стечених на мобилности у односу на оне који су планирани на студијама на матичној институцији. По правилу, ово је принцип који се примењује када је реч о **признавању обавезних предмета са матичне установе**. Наравно, не постоји ниједан разлог због кога се овај принцип не би могао употребити и на нивоу признавања изборних предмета.

Не постоји јединствен став о дефиницији степена сличности исхода учења са мобилности и код куће. Неке високошколске институције прецизирају тачан проценат, обично 70%. У неким случајевима он се разликује између студијских нивоа, рецимо 70% на основним студијама, а 80% на мастеру.

На београдском универзитету Правилником о мобилности и преношењу ЕСПБ бодова прецизирано да се “Признаје одслушани предмет са друге високошколске установе као обавезни предмет студијског програма матичне високошколске установе, уколико преклапање у садржају (узимајући у обзир исход учења) износи око 70%, а уколико је преклапање у садржају мање од 70%, студенту се стечени ЕСПБ бодови и добијена оцена признају као изборни предмет.

Принцип различитости се најчешће примењује када је реч о признавању изборних предмета са матичне установе. Наиме, изборност је на студијским програмима замишљена као право студента да у складу са својим афинитетима упозна и неке друге области мимо оних које чине дати смер или модул.

Проблем је, међутим, у томе што се термин других области дефинише односом структуре студијског програма и планираних исхода учења. Уколико су они већ постигнути кроз обавезне предмете, онда изборност може бити понуђена по веома слободном принципу.

Ако то пак није случај, онда изборни предмети по својој природи морају одговарати природи обавезних предмета, јер заједно са њима учествују у изградњи планираних исхода учења.

Стога је јасно да ће у случају ригиднијих студијских програма једини могући принцип признавања изборних предмета бити принцип сличности, а да ће у случају флексибилнијих програма бити сасвим прихватљив и принцип различитости.

Принцип комплементарности се заснива на скупу исхода учења који нису предвиђени датим студијским програма, али који у целини дају исти или виши степен компетенција у поређењу са онима које се остварује оригиналним програмом.

На овај начин се, рецимо, студенту омогућава да упозна неке уже научне области које не постоје на матичној установи, а представљају будућност у струци у којој се студент школује.

Иако крајње иновативан, и по могућностима унапређења студентских компетенција веома флексибилан, овај принцип је уједно и најређи, из простог разлога што је напросто превише радикалан за уобичајено схватање концепта признавања исхода учења.

Међутим, који год принцип академског признавања да је нека високошколска институција изабрала за дати студијски програм, или пак више њих, већ у зависности од програма/смера/модула, **то би требало да буде и формално представљено студентима**. Могућности за формализовање принципа академског признавања су бројне, и могу се остварити кроз различита документа институције, рецимо **Правилник о мобилности**, или **Правилник о студијским програмима**, или **напросто кроз њихову видљивост на веб сајту установе**.

Дефинисање Прозора мобилности

Иако уобичајени у европској пракси, прозори мобилности су, на жалост, још увек реткост у нашем систему високог образовања.

Замишљени су као алтернатива признавању низа појединачних предмета и представљају делове студијског програма, по правилу величине једног семестра или целе школске године, и по правилу на завршним годинама студијског програма.

Уколико постоји консензус о принципу академског признавања за дати прозор мобилности, студент се на основу предмета положених у иностранству једноставно и у целини ослобађа полагања предмета из тог дела студијског програма, а са њима му се у потпуности признаје и њихова кредитна вредност.

Треба посебно истаћи да се, иако наизглед исти, прозори мобилности као решење академске мобилности суштински разликују од признавања појединачних предмета. Наиме, признавање појединачних предмета најчешће је везано за упоређивање исхода учења између појединачних предмета, те се стога најчешће реализује кроз принцип сличности. Са друге стране, прозори мобилности “гледају” целину исхода учења дела студијског програма, и тиме су посебно погодни за примену принципа комплементарности академског признавања.

Из претходног проистиче једна интересантна могућност везана за организацију студијских програма, а то је **место лоцирања изборних садржаја унутар студијског курикулума**.

Наиме, на студијама у Србији је акредитационим правилима дефинисан минимални проценат изборности студијског курикулума, а који варира у зависности од нивоа студијског програма. Обично се овако дефинисана изборност мање или више равномерно дели по годинама или семестрима, због чега је њихово учешће у потенцијалном прозору мобилности релативно мало (у просеку 5-6 ЕСПБ по семестру, односно 10-12 ЕСПБ по години).

Уколико би се сви, или барем већи део изборних садржаја једног студијског програма ставили у исти семестра или годину предвиђен за прозор мобилности, онда би први и последњи тип организације прозора мобилности из претходног пасуса били лако остварљиви.

Можда би у том смислу факултетима од помоћи било представљање неких резултата Ерасмус пројекта Mapping “mobility windows” in European higher education. Examples from selected countries” (<http://www.aca-secretariat.be/index.php?id=597>).

Према њима, прозор мобилности је интегрални део студијског програма у трајању не краћем од 3 месеца (тј. 15 ЕСПБ), чија се организација прави у односу на 2 параметра: **статус прозора мобилности унутар студијског програма** (да ли је сачињен од обавезних или изборних предмета) и **степен његове курикуларне стандардизације** (да ли је строго прописан или лабаво прописан).

Комбинацијом ова два параметра, добијају се 4 могуће комбинације организације прозора мобилности, и то 2 “екстремна” и 2 хибридна:

- ❑ прозор мобилности изборног статуса са лабаво прописаним садржајем је најфлексибилнији тип прозора. Чини га скуп изборних предмета датог студијског програма, а академско признавање се врши по било ком од три принципа академског признавања;
- ❑ прозор мобилности изборног статуса са строго прописаним садржајем је средње флексибилан тип прозора. Чини га скуп изборних предмета датог студијског програма, а академско признавање се генерално врши по принципу сличности.
- ❑ прозор мобилности обавезног статуса са строго прописаним садржајем је најригиднији тип прозора. Чини га скуп обавезних предмета датог студијског програма, а академско признавање се врши по принципу сличности;
- ❑ прозор мобилности обавезног статуса са лабаво прописаним садржајем је средње ригидни тип прозора. Чини га скуп обавезних предмета датог студијског програма, а академско признавање се генерално врши по принципу комплементарности

Екстракуруларно “признавање”

Поставља се питање шта урадити уколико студент жели да на мобилности слуша предмет или предмете који се дијаметрално разликују од оних који су предвиђени исходима учења на матичној институцији или прозором мобилности. Ово је потенцијално чест случај, обзиром да се принцип различитости углавном примењује на нивоу изборних предмета. Наиме, чињеница да изборност чини само мањи студијског програма, и да је при томе углавном расподељена по семестрима и студијским годинама, значајно лимитира њену могућност да “послужи” у сврху признавања.

Могући начин за делимично превазилажење овог проблема чини екстракуруларно “признавање”. Ово је термин који се користи када се неке активности студента, у овом случају мобилност, описују у делу Посебних напомена током студирања. Услед овога се ЕСПБ кредити остварени на мобилности не урачунавају у укупни збир остварен током студија, односно, предмети са мобилности дисквалификују у односу на остале предмете. **Због тога се овај вид “признавања” и налази под наводницима, јер битно одступа од опште прихваћених начела мобилности.**

И чему све то?

<http://www.umtiranrank.org/#!/home?trackType=home§ion=>

http://ec.europa.eu/education/tools/u-multirank_en.htm

Интересантно је напоменути да се у случају да нека установа жели да учврсти своју позицију у јединственом европском простору високог образовања, она може да аплицира за добијање ткз. **ЕСПБ ознаке** (eng. ECTS DS Label), као вид формалног признања њене изврности у примени принципа ЕСПБ и мобилности.